

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII DLA UCZNIĄ KLASY VIII

1. **Obowiązkowe podręczniki:**

- Bogumiła Olszewska, Wiesława Surdyk-Fertsch, Grzegorz Wojciechowski: „Wczoraj i dziś” (Nowa Era) – podręcznik i zeszyt ćwiczeń.

2. **Najważniejsze umiejętności, które uczniowie kształcą w ciągu roku szkolnego.**

- I. Wojna obronna Polski we wrześniu 1939 r. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września). Uczeń:
  - charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej;
  - opisuje i omawia etapy wojny obronnej i wskazuje na mapach położenia stron walczących;
  - podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą i Wizną, bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem, bitwa nad Bzurą.
- II. II wojna światowa i jej etapy. Uczeń:
  - przedstawia oraz sytuuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej (polityczne i militarne);
  - charakteryzuje politykę Niemiec na terenach okupowanej Europy; przedstawia zagładę Żydów oraz Romów i eksterminację innych narodów; zna przykłady bohaterstwa Polaków ratujących Żydów z Holokaustu;
  - wyjaśnia przyczyny klęski państw Osi;
  - wymienia główne decyzje konferencji wielkiej trójki (Teheran, Jałta, Poczdam);
  - przedstawia bezpośrednie skutki II wojny światowej, w tym problem zmiany granic i przesiedleń ludności.
- III. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń:
  - porównuje założenia i metody polityki niemieckiej i sowieckiej w okupowanej Polsce;
  - wymienia przykłady zbrodni niemieckich i sowieckich (Palmiry, Katyń, kaźń profesorów lwowskich, Zamojszczyzna);
  - wyjaśnia przyczyny i rozmiary konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich;
  - charakteryzuje polityczną i militarną działalność polskiego państwa podziemnego, w tym formy oporu wobec okupantów;
  - wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego oraz ocenia postawę aliantów i Związku Sowieckiego wobec powstania.
- IV. Sprawa polska w czasie II wojny światowej. Uczeń:
  - przedstawia okoliczności powstania i omawia działalność rządu Rzeczypospolitej Polskiej na wychodźstwie;
  - umieszcza w czasie i przestrzeni działania polskich formacji na różnych frontach i obszarach toczącej się wojny;
  - przedstawia politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej.
- V. Świat po II wojnie światowej. Uczeń:
  - charakteryzuje bezpośrednie skutki II wojny światowej, wyróżniając następstwa polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe, z uwzględnieniem powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych;
  - wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu koalicji antyhitlerowskiej oraz opisuje początki zimnej wojny;
  - opisuje okoliczności powstania NRD i RFN;
  - wskazuje na mapie państwa NATO i Układu Warszawskiego, charakteryzując oba bloki politycznowojskowe;
  - omawia sytuację w ZSRS i państwach jego strefy wpływów z uwzględnieniem wydarzeń na

- Węgrzech w 1956 r. i w Czechosłowacji w 1968 r.;
- określa przyczyny, umieszcza w czasie i przestrzeni procesy dekolonizacyjne i ocenia ich następstwa;
- wymienia konflikty doby zimnej wojny, w tym wojny w Korei, Wietnamie i Afganistanie oraz omawia skutki blokady Berlina i kryzysu kubańskiego;
- opisuje przebieg konfliktu na Bliskim Wschodzie;
- omawia przemiany w Chinach po II wojnie światowej;
- wyjaśnia przyczyny oraz lokalizuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu ZSRS na przełomie lat 80. i 90., a także wyjaśnia jego następstwa;
- charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991;
- przedstawia cele i główne etapy rozwoju Unii Europejskiej;
- opisuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej.

VI. Początki komunizmu w Polsce. Uczeń:

- przedstawia okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez komunistów (rola Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, referendum ludowe, wybory w 1947 r.);
- charakteryzuje postawy Polaków wobec nowych władz ze szczególnym uwzględnieniem oporu zbrojnego (żołnierze niezłomni [wyklęci]).

VII. Stalinizm w Polsce i jego skutki. Uczeń:

- przedstawia przemiany ustrojowe, gospodarczo-społeczne i kulturowe w okresie stalinizmu;
- omawia system terroru stalinowskiego w Polsce i ocenia jego skutki;
- wyjaśnia przyczyny i skutki poznańskiego czerwca 1956 r. (powstanie poznańskie) oraz znacznie wydarzeń październikowych 1956 r.

VIII. Polska w latach 1957–1981. Uczeń:

- opisuje system władzy w latach 60. i 70. w PRL i formy uzależnienia od ZSRS;
- charakteryzuje realia życia społecznego i kulturalnego z uwzględnieniem specyfiki czasów gomułkowskich i gierkowskich;
- przedstawia i sytuje w czasie różnorodność przyczyn kryzysów społecznych w latach 1968, 1970, 1976 i ich konsekwencje;
- wyjaśnia znaczenie roli Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych;
- opisuje narodziny i działania opozycji politycznej w latach 1976–1980;
- przedstawia rolę Jana Pawła II i ocenia jego wpływ na przemiany społeczne i polityczne;
- wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków sierpniowych w 1980 r.; 8) charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność”.

IX. Dekada 1981–1989. Uczeń:

- wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, opisuje jego przebieg i konsekwencje;
- przedstawia postawy Polaków wobec stanu wojennego, fenomen oporu społecznego;
- wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia „okrągłego stołu”, przedstawia jego głównych uczestników i opisuje postanowienia.

X. Narodziny III Rzeczypospolitej. Uczeń:

- opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997;
- charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne, gospodarcze i kulturowe lat 90.;
- wyjaśnia przyczyny napięć społecznych.

XI. Miejsce Polski w świecie współczesnym. Uczeń:

- przedstawia i sytuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu Układu Warszawskiego i odzyskanie suwerenności przez Polskę;
- wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do NATO w 1999 r.;
- wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 r.

3. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności

- sprawdzenie zeszytu ćwiczeń – minimum raz w ciągu roku,
- sprawdziany – według działów,
- kartkówki – doraźnie,
- odpowiedzi ustne – doraźnie,
- teksty źródłowe – minimum 2 w ciągu roku.

4. Sprawdziany, testy, kartkówki przeliczane są na procenty i oceny.

98% - 100%	celujący
90% - 97%	bardzo dobry
70% - 89%	dobry
50% - 69%	dostateczny
34% - 49%	dopuszczający
0% - 33%	niedostateczny

5. Uczniowie otrzymują także „plusy” i „minusy”.

- I. Pięć „plusów” równa się ocenie bardzo dobrej. „Plus” uczeń może otrzymać za:
  - krótkie zadania domowe,
  - przygotowanie dodatkowych materiałów wykorzystanych podczas lekcji,
  - aktywną pracę na lekcji.
- II. Trzy „minusy” równe są ocenie niedostatecznej. „Minus” uczeń może otrzymać za:
  - brak zadania domowego (oprócz wypracowań),
  - brak podręczników, zeszytu, potrzebnych materiałów,
  - brak zaangażowania w pracę na lekcji,
  - niekompletność tematów, notatek, zadań domowych w zeszycie przedmiotowym.

„Plusy” i „minusy” nauczyciel odnotowuje na ostatniej karcie zeszytu ucznia.